

Finansijski izvještaji za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine i Izvještaj nezavisnog revizora

Fond za razvoj istočnog dijela
Republike Srpske a.d. Istočno Novo
Sarajevo

Odgovornost Uprave Banke za pripremu i odobravanje finansijskih izvještaja

Uprava Banke je dužna pripremiti finansijske izvještaje, koji daju objektivno i istinito prikaz finansijskog položaja Fonda, te rezultate njegovog poslovanja i gotovinskog toka u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremu finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su im u razumnoj mjeri dostupni kako bi im omogućili očuvanje imovine Fonda, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava Banke je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja.

Uprava Banke je dužna podnijeti na usvajanje Nadzornom odboru izvještaj Fonda zajedno sa finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor usvaja iste.

Finansijski izvještaji Fonda za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine na stranama 5. do 30. su odobreni od strane Uprave Banke na dan 03. juna 2024. godine, potvrđujući ovo, potpisuje:

Za i u ime Uprave:

Direktor Banke

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	2
Bilans uspjeha za period 01.01 – 31.12.2023. godine.....	5
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine.....	6
Bilans tokova gotovine za period 01.01 – 31.12.2023. godine.....	7
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine.....	8
1. Osnovni podaci o Fondu.....	9
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	10
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	12
4. Značajne računovodstvene procjene.....	17
5. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa).....	18
6. Finansijski prihodi.....	18
7. Neto dobici/gubici od usklađivanja vrijednosti imovine.....	18
8. Porez na dobit.....	19
9. Zarada po akciji.....	19
10. Dugoročni finansijski plasmani.....	20
11. Kratkoročna potraživanja.....	23
12. Kratkoročni finansijski plasmani.....	23
13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
14. Kratkoročna razgraničenja.....	23
15. Osnovni kapital.....	24
16. Obaveze iz poslovanja.....	25
17. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine.....	25
18. Transakcije sa povezanim pravnim licima.....	25
19. Upravljanje finansijskim rizicima.....	26
20. Sudski sporovi.....	29
21. Poreski propisi.....	29
22. Događaji nakon dana bilansiranja.....	29
23. Devizni kursevi.....	29

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Akcionarima Fonda za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Fonda za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo (u daljem tekstu "Fond"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu, bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje, koje uključuju i pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijskog položaja Fonda na dan 31. decembra 2023. godine i njegove finansijske uspješnosti, te njegovih novčanih tokova za godinu koja je tada završila u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i zakonskom regulativom koja reguliše rad Fonda.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Fond u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao i za one interne kontrole za koje Rukovodstvo Fonda odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo Fonda je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim

standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

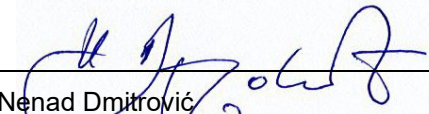
- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljammo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorio Fond;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Fond prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo rukovodstvu Fonda izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koje se može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nenad Dmitrović, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 10. oktobar 2024. godine

Isidora Džombić,
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Nenad Dmitrović
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 – 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Poslovni rashodi			
Troškovi proizvodnih usluga		-	467
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	5	360.094	633.470
Troškovi poreza		2.210	3.892
		362.304	637.829
Poslovni gubitak		(362.304)	(637.829)
Finansijski prihodi	6	1.333.780	1.142.296
Finansijski rashodi		(493)	-
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	7	874.634	724.395
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(3.240)	-
Dobitak prije oporezivanja		1.842.377	1.228.862
Tekući porez na dobit	8	(165.841)	(109.763)
Neto dobitak perioda		1.676.536	1.119.099
Zarada po akciji	9	0,0151	0,0101

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Priloženi finansijski izvještaji su usvojeni od strane Nadzornog odbora dana 03. juna 2024. godine.

Potpisano u ime Fonda za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d.:

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Stalna imovina			
Dugoročni finansijski plasmani	10	88.397.624	87.958.732
Ostala dugoročna sredstva i razgraničenja	10	79.246	79.246
		88.476.870	88.037.978
Tekuća imovina			
Kratkoročna potraživanja	11	6.963	10.991
Kratkoročni finansijski plasmani	12	13.332.032	13.387.139
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	13	1.992.888	699.946
Kratkoročna razgraničenja	14	112.202	97.040
		15.444.085	14.195.116
UKUPNA AKTIVA		103.920.955	102.233.094
Kapital	15		
Akcijski kapital		110.691.000	110.691.000
Zakonske rezerve		592.726	592.726
Nerealizovani dobit/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(6.061.921)	(6.409.643)
Neraspoređni dobitak ranijeg perioda		15.110.122	13.991.023
Neraspoređeni dobitak		1.676.536	1.119.099
Gubitak do visine kapitala		(18.245.131)	(18.245.131)
		103.763.332	101.739.074
Kratkoročne obaveze			-
Ostale obaveze po amortizovanoj vrijednosti		493	-
Obaveze iz poslovanja	16	90.558	493.248
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	17	1.686	772
Obaveze za porez na dobitak		64.886	-
		157.623	494.020
UKUPNA PASIVA		103.920.955	102.233.094

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01 – 31.12.2023. godine

	2023. u KM	2022. u KM
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnost		
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(752.284)	(390.671)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	-	(545)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(96.886)	(135.817)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(11.794)	(35.215)
Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz poslovnih aktivnosti	(860.964)	(562.248)
Prilivi od ostalih finansijskih sredstava	17.241.534	18.536.115
Prilivi po osnovu kamata	1.251.918	1.141.171
Odlivi po osnovu ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	(16.086.305)	(19.411.347)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(250.000)	-
Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz aktivnosti investiranja	2.157.147	265.939
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	1.296.183	(296.309)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	699.946	995.514
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine		741
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(3.241)	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.992.888	699.946

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji se završava na dan 31.12.2023. godine

	Aksijski kapital	Zakonske rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Akumulirani neraspoređeni dobitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2021. godine	110.691.000	592.727	516.061	(4.254.108)	107.545.680
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	(6.925.705)	1.119.099	(5.806.606)
Ukupna dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	(6.925.705)	1.119.099	(5.806.606)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	110.691.000	592.727	(6.409.644)	(3.135.009)	101.739.074
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	347.722	1.676.536	2.024.258
Ukupna dobit/ (gubitak) za godinu			347.722	1.676.536	2.024.258
Stanje na dan 31.12.2023. godine	110.691.000	592.727	(6.061.922)	(1.458.473)	103.763.332

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

1. Osnovni podaci o Fondu

Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d., Istočno Novo Sarajevo (u daljem tekstu: Fond) osnovan je Zakonom o Fondu za razvoj istočnog dijela Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 52/07, 28/13, u daljem tekstu: Zakon), i registrovan je Rješenjem Osnovnog suda u Sokocu broj 089-0-REG-07-000393 od 19. oktobra 2007. godine.

U skladu sa članom 4. Zakona, Fondom upravlja Investiciono - razvojna banka Republike Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka), Organi Fonda su Skupština, čiju funkciju vrši Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), i direktor. Funkciju direktora vrši direktor Banke. Pitanja iz djelokruga Upravnog odbora su u nadležnosti Uprave Banke. Nadzorni odbor Banke vrši zakonom propisanu funkciju i za Fond.

Osnovna djelatnost Fonda je odobravanje kreditnih sredstava i njihovo plasiranje u istočni dio Republike Srpske, odobravanje sredstava na grant osnovu po odluci Vlade, ulaganje u hartije od vrijednosti emitenata iz istočnog dijela Republike Srpske, pribavljanje sredstava sa domaćeg i međunarodnog finansijskog tržišta, kreiranje i definisanje načina upotrebe sredstava nastalih po osnovu plasiranih kreditnih sredstava za pojedine projekte i stalni nadzor i kontrola korisnika sredstava, kao i ostvarenih rezultata u primjeni projekata usmjerenih ka ostvarivanju ciljeva osnivanja Fonda

Sjedište Fonda je u Vojvode Radomira Putnika bb, u Istočnom Novom Sarajevu, Republika Srpska (Bosna i Hercegovina).

Na dan 31. decembar 2023. godine, povezana pravna lica Fonda su:

- Investiciono - razvojna banka Republike Srpske a.d. Banja Luka
- Fond za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka
- Akcijski fond Republike Srpske a.d. Banja Luka
- Fond stanovanja Republike Srpske a.d. Banja Luka
- Fond za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka
- Fond za upravljanje nekretninama i potraživanjima u vlasništvu Republike Srpske a.d. Banja Luka

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Finansijski izvještaji Fonda su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj, a koji podrazumijevaju da su finansijski izvještaji sastavljeni uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja MSFI.

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Fonda su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. Priloženi finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu nabavne vrijednosti izuzev za određene finansijske instrumente i osnovna sredstva, koji su prezentovani po fer vrijednosti.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korištenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Fond uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzela u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Finansijski izvještaji Fonda, su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", broj 104/21 i 59/22), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", broj 59/22 i 129/22), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu ("Službeni glasnik RS", broj 59/22), Pravilnik o dodatnom računovodstvenom izvještaju - Aneksu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 62/16 i 124/22).

Fond je prilikom sastavljanja Izvještaja o tokovima gotovine koristio direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Fond je u sastavljanju finansijskih izvještaja primjenjivao računovodstvene politike, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

Funkcionalna valuta i valuta izvještavanja

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u konvertibilnim markama (KM). Konvertibilna marka je funkcionalna i zvanična izvještajna valuta u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Uticao i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Novi standardi i izmjene postojećih standarda, koji su stupili na snagu u tekućem periodu

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvima i obavezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na pojedinačne finansijske izvještaje Fonda, uz napomenu da je u Republici Srpskoj primjena MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ odgođena.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Rukovodstvo Fonda ima namjeru da primjeni nove Standarde i tumačenja, koji su relevantni za Banku i Fond, u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično objavljeni i usvojeni u Republici Srpskoj, a materijalni uticaj na finansijske izvještaje Fonda će se utvrditi u periodu inicijalne primjene.

Stalnost poslovanja

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa konceptom nastavka poslovanja koji pretpostavlja da će Fond nastaviti sa poslovanjem u budućnosti.

Uporedni podatak

Fond je kao uporedne podatke prikazao bilans uspjeha, izvještaj o tokovima gotovine za period do 31.12.2022. godine, a izvještaj o promjenama na kapitalu, odnosno bilans stanja na dan 31.12.2022. godine.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi

Prihodi od prodaje se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, i evidentiraju se u trenutku pružanja usluge.

Prihod od kamata knjiži se na obračunskoj osnovi u skladu s neotplaćenom glavnicom po efektivnoj kamatnoj stopi.

Troškovi upravljanja Fondom

Rashodi po osnovu upravljanje Fondom se evidentiraju na teret perioda na koji se odnose, i to u visini iznosa obračunatog od strane Banke, u skladu sa Odlukom Vlade o načinu obračuna i naplate naknade za upravljanje fondovima od 12. juna 2008. godine. Navedenom Odlukom je definisano da Banka naknadu za upravljanje fondovima obračunava akontativno, proporcionalno planiranim prihodima svakog fonda kojim Banka upravlja, na način da fondovi participiraju u ukupnim rashodima Banke proporcionalno ostvarenim prihodima svakog pojedinačnog fonda.

Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Prilikom izračunavanja poreske osnovice i postupka usklađivanja rashoda od indirektnog otpisa plasmana, Fond se rukovodi odredbama Zakona o porezu na dobit ("Službeni glasnik RS", broj 94/15, 1/17 i 58/19), i to članom 22. koji se odnosi na finansijske institucije. Rukovodstvo Banke i Fonda, smatra da je to adekvatan tretman, jer je pretežna djelatnost Fonda plasiranje finansijskih sredstava, kao i da je navedena primjena odredbi Zakona o porezu na dobit u skladu sa zahtjevima poreskih organa.

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Finansijski instrumenti

MSFI 9 reguliše klasifikaciju i mjerenje finansijskih instrumenata. MSFI 9 je podijeljen u tri različita područja: klasifikacije i mjerenja finansijskih instrumenata, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite.

U sklopu implementacije Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 (u nastavku: MSFI 9), Investiciono-razvojna banka Republike Srpske (u nastavku: IRB RS) izradila je Metodologiju za procjenu obezvređenja plasmana IRB prema međunarodnom standardu finansijskog izvještavanja 9 – Finansijski instrumenti (u nastavku: Metodologija).

Ovom Metodologijom su potvrđeni osnovni metodološki aspekti koji se implementiraju kao što su segmentacija portfolija IRB RS, nivoi kreditnog rizika, kriterijumi za promjenu nivoa, izračunavanje očekivanog kreditnog gubitka i dr. kao i dostupnost istorije statusa neizmirenja.

MSFI 9 uvodi pojmove obezvređenja i očekivanog kreditnog gubitka, čije je izračunavanje zasnovano na prelasku finansijskih instrumenata između tri nivoa obezvrijeđenja.

Metodologijom se propisuje način formiranja ispravki vrijednosti za sva direktno plasirana sredstva Fondova kojima upravlja IRB RS, odnosno grupe povezanih klijenata koji za Fondove predstavljaju jedan rizik.

Može se primjenjivati na sve vrste finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti ili fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat, osim na:

- Učešća u povezanim licima, pridruženim licima i zajedničkim ulaganjima koja se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izvještaji, MRS 27 – Pojedinačni finansijski izvještaji ili MRS 28 – Učešće u pridruženim licima i zajedničkim poduhvatima (osim u slučajevima kada navedeni standardi zahtjevaju ili dozvoljavaju licu ili zajedničkom ulaganju sa nekim ili svim zahtjevima MSFI 9);
- Prava i obaveze poslodavca po planovima o primanjima zaposlenih, na koja se primjenjuje MRS 19 – Primanja zaposlenih;
- HOV u portfelju fondova kojima upravlja IRB RS, u dijelu koji se odnosi na vrednovanje istih a koji se vrši u skladu sa Uredbom koju donosi Vlada Republike Srpske.

Sami finansijski instrumenti za potrebe zahtjeva koji se odnose na obračun ispravke vrijedosti u skladu sa MSFI 9, definisani su u MRS 32, koji ih definiše kao ugovore na osnovu kojih nastaje finansijska imovina jednog lica i finansijska obaveza ili instrumenti kapitala drugog lica.

Za potrebe ove Metodologije statusom neizmirenja obaveza smatra se kašnjenja preko 90 dana.

Po MSFI 9 finansijska imovina se klasifikuje prema osobinama pripadajućih ugovornih novčanih tokova i poslovnih modela. Poslovnim područjima IRB RS dodijeljeni su poslovni modeli „držanje radi

naplate“ ili „držanje radi naplate i prodaje“, a u skladu sa namjerom držanja i očekivanim prometom finansijskih instrumenata.

Kredite i srodna potraživanja (sa namjerom banke - prikupljanje ugovorenih novčanih tokova, prikupljanje ugovorenih novčanih tokova uz mogućnost naknade prodaje potraživanja i ostalo) moguće je klasifikovati prema MSFI 9 po amortizujućem trošku, kao instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i kao instrumente koji se vode po vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVPL).

Ulaganje u vlasničke instrumente (Banka priznaje samo prihode od dividendi kroz bilans uspjeha, i to onda kad stekne pravo do njih, a promjene fer vrijednosti se vode kroz OCI) moguće je klasifikovati kao instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i kao instrumente koji se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVPL).

Fond će za svaku stavku finansijske aktive koja predstavlja finansijski instrument u trenutku inicijalnog priznavanja izvršiti njenu klasifikaciju u jednu od 3 kategorije koje su predviđene MSFI 9.

Fond će ranije stečene stavke finansijske aktive, koje su već klasifikovane u skladu sa standardom MRS 39, reklasifikovati odnosno izvršiti usklađivanje njihove klasifikacije u skladu sa zahtjevima MSFI 9, i to na sljedeći način:

- Krediti i pozajmice, klasifikovani prema MRS 39 kao Instrumenti koji se drže do dospelja, po novoj klasifikaciji prema MSFI 9 vode se po amortizovanom trošku;
- Dužničke HOV, klasifikovani prema MRS 39 kao Instrumenti koji se drže do dospelja, po novoj klasifikaciji prema MSFI 9 vode se po amortizovanom trošku;
- Ostali finansijski instrumenti koji se drže do dospelja, klasifikovani prema MRS 39 kao Instrumenti koji se drže do dospelja, po novoj klasifikaciji prema MSFI 9 vode se po amortizovanom trošku; i
- Vlasničke HOV, klasifikovane prema MRS 39 kao Instrumenti koji su raspoloživi za prodaju, po novoj klasifikaciji prema MSFI 9 vode kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Kredini portofolio IRB RS je segmentiran prema tipu proizvoda na sljedeći način:

- Država, javne ustanove i jedinice lokalne samouprave (svi zajmovi dati javnim ustanovama, opštine i gradovi RS, te javna preduzeća i privredna društva koja su u većinskom vlasništvu Republike Srpske),
- Finansijske institucije (sve izloženosti prema finansijskim posrednicima putem koji su plasirana sredstva IRB RS i Fondova);
- Privredna društva (svi direktni zajmovi plasirani pravnim licima putem po kreditnim linijama IRB RS i Fondova);
- Stanovništvo (direktni zajmovi plasirani po kreditnoj liniji Zajmovi za nezaposlene demobilisane borce RS).

MSFI 9 definiše tri nivoa u koje mogu biti svrstani plasmani Banke u zavisnosti od inicijalne ocjene plasmana kao i promjena koje se mogu identifikovati u toku otplate plasmana.

Karakteristike Nivoa su sljedeće:

- 1) **Nivo 1** – nizak nivo kreditnog rizika odnosno klijenti kod kojih nije identifikovana značajnija nepovoljna promjena u kreditnom kvalitetu;
- 2) **Nivo 2** – povećan nivo kreditnog rizika odnosno klijenti kod kojih postoji značajan pad kreditnog kvaliteta;
- 3) **Nivo 3** – izloženosti kod kojih je nastalo umanjeno vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza sa kašnjenjem 90 i više dana;
- 4) **POCI imovina** – predstavlja izloženost za koju se u trenutku inicijalnog priznavanja utvrdi da je njena vrijednost umanjena za kreditne gubitke zbog postojanja značajnog kreditnog rizika i ona se prilikom početnog priznavanja raspoređuje u nivo kreditnog rizika 3, a naknadno se može rasporediti u nivo kreditnog rizika 2.

Shodno standardu, transferi između nivoa su mogući u oba smjera. U slučaju poboljšanja kreditnog kvaliteta dužnika, transfer će se vršiti iz lošijeg u bolji nivo uz identifikaciju poboljšanja kreditnog rejtinga i uz praćenje potraživanja određenog vremenskog perioda radi utvrđivanja održivosti identifikovanog poboljšano stanja.

Zajednička karakteristika plasmana za prebacivanje iz Novoa 1 u Nivo 2, a potom dalje u Nivo 3 je pogoršanje kreditnog kvaliteta plasmana čim se dato pogoršanje identifikuje, dok je za obrnuti proces pomjeranja iz Nivoa 3 u Nivo 2 i u Nivo 1 karakteristično poboljšanje kreditnog kvaliteta konkretnog plasmana i proticanje određenog vremenskog perioda u kojem se prati da je identifikovano poboljšanje trajna karakteristika plasmana.

Imovina klasifikovana u POCI imovinu ne može se reklasifikovati u niži nivo kreditnog rizika.

Očekivani kreditni gubitak

Banka i Fondovi utvrđuju očekivani kreditni gubitak za stavke finansijske aktive koje se vrednuju po amortizvanom trošku i fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Banka/ Fond je dužna da na individualnoj osnovi utvrđuje očekivani kreditni gubitak za pojedinačno značajne izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3 za iznose iznad praga materijalne značajnosti u zavisnosti od korisnika.

Shodno standardu očekivani kreditni gubitak za izloženosti na grupnoj osnovi računa se u skladu sa sljedećom opštom formulom:

$$ECL=PD \times LGD \times EaD$$

gdje je:

ECL- očekivani kreditni gubitak

PD- vjerovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza

LGD- gubitak usljed nastupanja neizmirenja obavza

EaD- izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirenja obaveza

Banka/Fond utvrđuje očekivani kreditni gubitak za izloženosti na individualnoj osnovi kao pozitivnu razliku između bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti i procijenjenih budućih novčanih tokova (od

operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) tokom očekivanog vijeka trajanja stavke finansijske aktive diskontovanih efektivnom kamatnom stopom važećom na datum izvještavanja. Pri tome, procjena izvjesnosti budućih novčanih tokova od operativnih prihoda mora se zasnivati najmanje na:

- Istorijskim novčanim tokovima u periodu od najmanje zadnjih šest mjeseci;
- Pouzdanoj dokumentovanosti budućih novčanih tokova;
- Iskustvu banke u naplati potraživanja od klijenta sa sličnim karakteristikama.

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za POCI imovinu na individualnoj osnovi, a na način definisan Metodologijom.

Banka može za potrebe utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka koristiti pojednostavljeni pristup, te vršiti ekspertnu procjenu očekivanih gubitaka na osnovu istorijskih podataka o naplatama takvih vrsta potraživanja, evidentiranim gubicima, te na budućim očekivanjima o naplatama takvih vrsta potraživanja.

Izdati finansijski instrumenti i finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Banka ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imao, ili da ispuni obavezu na drugačiji način. Takvi instrumenti uključuju iznose koji se duguju državi, kreditnim institucijama i klijentima. Nakon početnog priznavanja izdati finansijski instrumenti i ostala pozajmljena sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada finansijska obaveza prestane da se priznaje, kao i kroz proces amortizacije.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko: je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva, ili je Banka prenijela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu; ili je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije niti prenijela niti zadržala sve rizike u koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenijela u kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenijela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenijela niti zadržala sve rizike u koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenijela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj mjeri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu knjigovodstvene vrijednosti sredstva ili iznosu maksimalne naknade koju bi Banka morala da isplati.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gdje je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom povjeriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmjenjeni, takva zamjena ili promjena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrijednosti obaveze priznaje u bilansu uspjeha.

4. Značajne računovodstvene procjene

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period ili u periodu izmjene u budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Obezvredjenje vrijednosti sredstava

Na izvještajni dan, rukovodstvo Fonda i Banke analiziraju vrijednosti sredstava prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indikacija da za neko sredstvo postoji obezvredjenje, nadoknadi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadiive vrijednosti.

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Fonda je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Fond vrši procjenu rizika i, u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju Rukovodstva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

5. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi upravljanja Fondom (napomena 18)	339.237	591.998
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	5.265	6.065
Troškovi platnog prometa	965	1.211
Ostali nematerijalni troškovi	14.627	34.196
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	360.094	633.470

6. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od kamata za:		
- Obveznice	331.816	199.731
- Date kredite	1.001.964	942.392
- Oročena sredstva i sredstva po viđenju, ostalo	-	173
Ukupno finansijski prihodi:	1.333.780	1.142.296

7. Neto dobici/gubici od usklađivanja vrijednosti imovine

Neto dobici/gubici od usklađivanja vrijednosti imovine	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana	876.100	748.654
Rashodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana	(1.466)	(25.000)
Neto dobici/gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana	874.634	723.654
Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	-	741
Rashodi od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	3.240	-
Neto dobici/gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	(3.240)	741
Ukupno neto dobici/gubici od usklađivanja vrijednosti imovine:	871.394	724.395

Dobici/gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava odnose se na usklađivanje vrijednosti finansijske imovine na osnovu procjene rizika, a u skladu sa utvrđenom Metodologijom za procjenu obezvrjeđenja plasmana prema MSFI 9.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana odnosi se na usklađivanje vrijednosti plasmana na kraju obračunskog perioda u skladu sa MSFI 9, a u najvećem iznosu 823.050 KM odnosi se na naplaćena potraživanja od OC Jahorina, koja su u potpunosti ispravljena u ranijem periodu.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava odnosi se na usklađivanja vrijednosti gotovine na kraju obračunskog perioda u skladu sa MSFI 9.

8. Porez na dobit

Porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak / (gubitak) prije oporezivanja	1.842.377	1.237.167
Korekcija za poreske svrhe	(183.961)	(139.537)
Poreska osnovica	1.658.416	1.097.630
Tekući porez na dobit (po stopi od 10%)	165.841	109.763

9. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak obračunskog perioda	1.676.536	1.119.099
Broj akcija	110.691.000	110.691.000
Ukupno zarada po akciji:	0,0151	0,0101

10. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kreditne linije		
- poljoprivreda, preduzetnici i preduzeća	45.007.329	49.516.753
- jedinice lokalne samouprave	2.459.248	2.462.594
- mikrobiznis u poljoprivredi	2.505.260	2.426.751
- početne poslovne aktivnosti	506.782	571.820
- stambeni krediti	41.264.081	36.178.388
Ukupno kreditne linije:	91.742.700	91.156.306
Obveznice		
- obveznice opštine Trnovo	312.181	390.269
- obveznice opštine Lopare	-	14.068
- obveznice opštine Rogatica	514.862	622.427
- obveznice opštine Istočno Novo Sarajevo	663.762	715.305
- obveznice opštine Bileća	1.954.028	2.000.000
Obveznice OC Jahorina OCJH-O-B	1.955.843	2.250.235
Ukupno obveznice:	5.400.676	5.992.304
Akcije		
OC Jahorina	5.143.750	4.796.028
Ukupno akcije:	5.143.750	4.796.028
Ostali dugoročni plasmani		
Potraživanja od OC Jahorina	6.168.962	7.068.962
Kamata na OC Jahorina OCJH-O-B	79.247	79.247
Zatezna kamata OC Jahorina O A	4.895.505	4.895.505
Ukupno ostali dugoročni plasmani:	11.143.714	12.043.714
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	113.430.840	113.988.352
- ispravka vrijednosti obveznica	(328.113)	(370.877)
- ispravka vrijednosti dugoročnih kredita	(229.357)	(227.890)
- ispravka vrijednosti ostalih dugoročnih plasmana	(11.064.468)	(11.964.468)
Tekuće dospijeće	(13.332.032)	(13.387.139)
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	88.476.870	88.037.978

Dugoročni krediti na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 91.742.700 KM se odnose na dugoročna potraživanja za date razvojne kredite pravnim i fizičkim licima i jedinicama lokalne samouprave u istočnom dijelu Republike Srpske. Navedeni krediti su krajnjim korisnicima plasirani preko poslovnih banaka i mikrokreditnih društava (u daljem tekstu "finansijske institucije"), u Republici Srpskoj. Rizik naplate navedenih potraživanja od krajnjih korisnika ne snosi Fond, već finansijske institucije preko kojih Fond plasira kreditna sredstva, odnosno Fond od finansijskih institucija naplaćuje potraživanja za date kredite, kao i dospelu kamatu, bez obzira da li krajnji korisnik kredita redovno otplaćuje svoj dug.

Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023.
godine

Dugoročna potraživanja	2023. u KM	2022. u KM
Dugoročna potraživanja po osnovu datih kredita plasiranih preko finansijskih institucija u Republici Srpskoj:		
- Nova banka a.d., Banja Luka	47.622.866	50.717.711
- Adiko banka a.d., Banja Luka	591.068	721.850
- Unikredit banka a.d., Banja Luka	8.455.721	9.379.977
- Atos bank a.d., Banja Luka	7.676.871	5.581.537
- NLB Razvojna banka a.d., Banja Luka	12.063.979	10.365.820
- Komercijalna banka a.d., Banja Luka	1.003.630	978.431
- Naša banka a.d., Bijeljina	5.926.556	5.792.249
- MF banka a.d. Banja Luka	6.426.105	5.549.252
-Privrednik d.o.o. Bijeljina	7.532	
- MKD Mikrofin d.o.o. Banja Luka	1.968.372	2.069.477
Ukupno finansijske institucije	91.742.700	91.156.304
Očekivani kreditni gubitci	(229.357)	(227.890)
Ukupno:	91.513.343	90.928.414

Akcije OC Jahorina ad Pale

U toku 2018. godine izvršena je konverzija konvertibilnih obveznica emitenta OC Jahorina ad Pale u redovne akcije. Naime, emitent se obratio Fondu za konverzijom obaveza po emitovanim obveznicama, i to devet nedospjelih anuiteta u iznosu 9.642.857 KM, kamate sa presjekom na dan 02.02.2018. godine, te prolongirane glavnice po četvrtom anuitetu u iznosu od 1.071.429 KM. Fond je prihvatio poziv i izvršena je konverzija u omjeru 1:1,5535762, što znači da se jedna konvertibilna marka obveznica preostale nominalne vrijednosti 0,64285714 KM, sa pripadajućom dospelom kamatom od dana dospjeća posljednjeg anuiteta do 02.02.2018. godine, konvertuje za 1.5535762 redovnih akcija nominalne vrijednosti 1 KM.

Fond je ovom prilikom stekao 23.303.643 redovne akcije, nominalne vrijednosti 1 KM.

U toku 2022. godine izvršeno je smanjenje broja akcija OC Jahorina radi pokrića gubitka, te nakon smanjenja Fond ima 10.583.847 akcija. Na dan 31.12.2023. godine izvršena je procjena vrijednosti akcije od strane ovlaštenog procjenitelja koja iznosi 0,486 KM. Po navedenom osnovu došlo je do smanjenja fer vrijednosti za 347.722 KM.

Finansijska sredstva koja se vode po amortizacionom trošku - Obveznice

Finansijska sredstva koja se vode po amortizacionom trošku - obveznice na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 5.400.676 KM, odnose se na ulaganja u obveznice emitentata u Republici Srpskoj, i to jedinica lokalne samouprave i privrednih društava.

1) Ulaganja u obveznice Opštine Trnovo (OTKP-O-A) sa stanjem na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 312.181 KM, u cjelini se odnose na ulaganja u kupovinu 8.500 dugoročnih municipalnih obveznica

Opštine Trnovo – prva emisija neotplaćene nominalne vrijednosti 36.78 KM sa kamatnom stopom od 3% godišnje i rokom dospeljeća od 15 godina (u koje je uključen grejs period od tri i po godine) od dana upisa obveznica u Centralni registar. Isplata glavnice i kamate vrši se dva puta godišnje u jednakim polugodišnjim iznosima.

2) Ulaganja u obveznice Opštine Rogatica (RGBZ-O-A) sa stanjem na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 514.862 KM u cjelini se odnose na ulaganja u kupovinu 7.000 dugoročnih municipalnih obveznica Opštine Rogatica – prva emisija neotplaćene nominalne vrijednosti 73,55 KM sa kamatnom stopom od 4,50% godišnje i rokom dospeljeća od 10 godina (u koje je uključen grejs period od četiri) od dana upisa obveznica u Centralni registar. Isplata glavnice i kamate vrši se četiri puta godišnje u jednakim kvartalnim iznosima.

3) Ulaganja u obveznice Opštine Istočno Novo Sarajevo (INSR-O-A) sa stanjem na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 663.762 KM u cjelini se odnose na ulaganja u kupovinu 9.000 dugoročnih municipalnih obveznica Opštine Istočno Novo Sarajevo – prva emisija neotplaćene nominalne vrijednosti 73,75 KM sa kamatnom stopom od 4,5% godišnje i rokom dospeljeća od 15 godina od dana upisa obveznica u Centralni registar. Isplata glavnice i kamate vrši se dva puta godišnje u jednakim polugodišnjim iznosima.

4) Ulaganja u obveznice Opštine Bileća (OPBC-O-A) sa stanjem na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 1.954.028 KM u cjelini se odnose na ulaganja u kupovinu 20.000 dugoročnih municipalnih obveznica Opštine Bileća – prva emisija neotplaćene nominalne vrijednosti 96,93 KM sa kamatnom stopom od 4,2% godišnje i rokom dospeljeća od 10 godina (u koje je uključen grejs period od jedne godine) od dana upisa obveznica u Centralni registar. Isplata glavnice i kamate vrši se mjesečno u jednakim iznosima.

5) Ulaganja u obveznice „Jahorina“ olimpijskog centra a.d. Pale (OCJH-O-B) sa stanjem na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 1.955.843 KM (bruto potraživanje) u cjelini se odnose na ulaganja u kupovinu 2,775,000 dugoročnih obveznica emitenta Jahorina olimpijski centar a.d. Pale neotplaćene nominalne vrijednosti 0,64 KM sa kamatnom stopom od 4% godišnje i rokom dospeljeća od 12 godina (u koje je uključen grejs period od dvije godine) od dana upisa obveznica u Centralni registar. Isplata glavnice i kamate vrši se mjesečno u jednakim iznosima.

Finansijska sredstva koja se vode po amortizacionom trošku - Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na plasmane po potpisanim Sporazumima sa OC Jahorina ad Pale. Naime, pored konverzije nedeospjelih anuiteta iz prve emisije obveznica OC Jahorina ad Pale, potpisan je i sporazum za dospelja potraživanja po drugoj emisiji.

11. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja Bobar banka- u stečaju	7.916.843	7.916.843
Potraživanja Banka Srpske- u stečaju	15.213.031	15.213.031
Potraživanja za kamatu	83.913	10.181
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	-	4.069
Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja	(23.206.824)	(23.133.133)
Ukupno kratkoročna potraživanja:	6.963	10.991

12. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospijeva na naplatu u periodu do godinu dana	12.621.788	12.808.230
Ostala finansijska sredstva	1.610.244	1.492.976
Kratkoročni finansijski plasmani-bruto	14.232.032	14.301.206
Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročni plasmana	(900.000)	(914.067)
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	13.332.032	13.387.139

13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i ekvivalenti gotovine	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Žiro račun u domaćoj valuti	1.997.883	701.700
Obezvrjeđenje u skladu sa MSFI 9	(4.995)	(1.754)
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.992.888	699.946

Obezvrjeđenje novčanih sredstava u iznosu od 4.995 KM odnose se na obezvrjeđenje dugoročnih novčanih sredstava na osnovu procjene rizika a u skladu sa utvrđenom Metodologijom za procjenu obezvrjeđenja plasmana prema MSFI-9.

14. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 112.202 KM (na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 97.040 KM) u potpunosti se odnose na razgraničene prihode od kamata.

15. Osnovni kapital

Osnovni kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Aksijski kapital	110.691.000	110.691.000
Zakonske rezerve	592.726	592.726
Pozitivni/ (negativni) efekti vrednovanja finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(6.061.921)	(6.409.643)
Neraspoređena dobit prethodnih godina	15.110.122	13.991.023
Neraspoređena dobit tekuće godine	1.676.536	1.119.099
Gubitak ranijih godina	(18.245.131)	(18.245.131)
Ukupan osnovni kapital:	103.763.332	101.739.074

Aksijski kapital

Na dan 31.12.2023. godine registrovani aksijski kapital Fonda iznosi 110.691.000 KM, i podijeljen je na 110.691.000 akcija nominalne vrijednosti 1.00 KM za jednu akciju. Vlasnik cjelokupnog akcijskog kapitala Fonda je Republika Srpska. Akcije Fonda ne kotiraju na Banjalučkoj berzi hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju izdvajanja iz raspodjele dobitka u skladu sa članom 231. Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik RS", broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17 i 82/19), i to najmanje u visini 5% od dobitka tekuće godine umanjene za gubitak prethodne godine, sve dok te rezerve, zajedno sa rezervama kapitala, ne dostignu visinu od najmanje 10% osnovnog kapitala, ili osnivačkim aktom, odnosno statutom određeni veći dio osnovnog kapitala.

Zakonske rezerve koriste se za pokriće gubitka, a ako prelaze iznos od 10% osnovnog kapitala, ili osnivačkim aktom, odnosno statutom određenog većeg dijela osnovnog kapitala, mogu se koristiti i za povećanje osnovnog kapitala.

Na dan 31.12.2023. godine zakonske rezerve Fonda iznose 592.726 KM.

Efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Negativni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat na dan 31.12.20223 godine u iznosu od 6.061.921 KM se odnose na akcije preduzeća OC Jahorina, čija je procjena izvršena od strane ovlašćenog procjenjivača.

16. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze prema povezanim pravnim licima (napomena 18)	89.237	491.999
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1.321	1.249
Ukupan obaveze iz poslovanja:	90.558	493.248

17. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Ostale obaveze	1.686	772
Primljeni avansi	493	-
Obaveze za porez na dobit	64.886	-
Ukupan obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine:	67.065	772

18. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Sljedeća salda potraživanja i obaveza su proizašla iz transakcija obavljenih sa povezanim licima:

Bilans stanja	2023. u KM	2022. u KM
PASIVA		
Obaveze prema dobavljačima:		
Investiciono - razvojna banka Republike Srpske a.d. Banja Luka (napomena 16)	89.237	491.999
Fond za restituciju Republike Srpske	493	-
Ukupne obaveze:	89.730	491.999
Bilans uspjeha	2023. u KM	2022. u KM
RASHODI		
Troškovi upravljanja Fondom:		
Investiciono - razvojna banka Republike Srpske a.d. Banja Luka (napomena 5)	339.237	591.998
Troškovi kamata		
Fond za restituciju Republike Srpske	493	5
Ukupni rashodi:	339.730	592.004

19. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

U svom redovnom poslovanju, Fond je, u različitom obimu, izložen određenim finansijskim rizicima, i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promjene kursa stranih valuta, rizik od promjene kamatnih stopa i rizik od promjene cijena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Fondu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Fonda u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim politikama Fonda.

Fond ne stupa u transakcije sa izvedenim finansijskim instrumentima (derivatima), kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi.

Tržišni rizik

Rizik od promjene kursa stranih valuta

Fond nije značajno izložen riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer najveći dio svojih poslovnih transakcija obavlja u lokalnoj valuti (Konvertibilna marka). U skladu sa navedenim, Uprava nije vršila analizu osjetljivosti na promjene kursa stranih valuta.

Fond na dan izvještavanja nije imao finansijsku imovinu i obaveze u stranim valutama.

Rizik od promjene kamatnih stopa

Fond je izložen raznim rizicima koji, kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Obzirom da Fond ima određenu kamatonosnu imovinu, prihodi Fonda su u određenoj mjeri zavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa.

Rizik od promjene cijena kapitala

Fond je izložen raznim rizicima koji, kroz efekte promjene visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Obzirom da Fond ima određenu kamatonosnu imovinu. Prihodi Fonda su u određenoj mjeri zavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa.

Rizik likvidnosti

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Fonda. Za upravljanje rizikom likvidnosti odgovorno je rukovodstvo Banke koje je uspostavilo određene procedure u vezi sa dugoročnim i kratkoročnim upravljanjem rizikom likvidnosti. Fond svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Fond raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti) koji omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospijeca.

Fond ne koristi finansijske derivate.

Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023.
godine

Ročnost dospjeća finansijske imovine i obaveza Banke na dan 31.12.2023. i 31.12.2022. godine je sljedeća:

Finansijske imovine

2023. godina

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 mjeseca do jedne godine	Preko jedne godine	Ukupno
Nekamatnosna	6.963		5.222.996	5.229.959
Fiksna kamatna stopa	1.992.888		4.362.319	6.355.207
Varijabilna kamatna stopa		13.332.032	78.891.555	92.223.587
	1.999.851	13.332.032	88.476.870	103.808.753

2022. godine

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 mjeseca do jedne godine	Preko jedne godine	Ukupno
Nekamatnosna	10.991	-	4.875.276	4.886.267
Fiksna kamatna stopa	699.946	-	5.042.518	5.742.464
Varijabilna kamatna stopa	-	13.387.139	78.120.186	91.507.325
	710.937	13.387.139	88.037.980	102.136.056

Finansijske obaveze

2023. godina

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 mjeseca do jedne godine	Preko jedne godine	Ukupno
Nekamatnosna	493.248			493.248
Fiksna kamatna stopa				
Varijabilna kamatna stopa				
	493.248			493.248

2022. godine

	Manje od 1 mjeseca	Od 1 mjeseca do jedne godine	Preko jedne godine	Ukupno
Nekamatnosna	493.248	-	-	493.248
Fiksna kamatna stopa	-	-	-	-
Varijabilna kamatna stopa	-	-	-	-
	493.248	-	-	493.248

Pregled dospjeća finansijskih obaveza je napravljen na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih obaveza. na osnovu najranijeg datuma kada se od Fonda može tražiti da plati nastalu obavezu.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze prema Fondu, što će rezultovati finansijskim gubitkom Fonda. Kreditni rizik nastaje kod potraživanja od finansijskih posrednika, gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, kao i preuzetih obaveza.

Upravljanje potraživanjima od finansijskih posrednika

Sektor za upravljanje rizicima Investiciono-razvojne Banke RS kvartalno radi analizu poslovanja poslovnih banaka i drugih finansijskih posrednika preko kojih Fond plasira svoja sredstva krajnjim korisnicima. U skladu sa finansijskim rezultatima posrednika Sektor za rizike daje prijedlog za rezervisanje potraživanja.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospjele obaveze, pri čemu Fond dospjele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku.

Upravljanje rizikom kapitala

Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom kapitala Fonda. Rukovodstvo Banke razmatra kapitalni rizik, na osnovama ublažavanja rizika i uvjerenja da će Fond biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući povećanje profita vlasnika, preko optimizacije duga i kapitala. Obzirom da Fond nema obaveza po osnovu kredita, struktura kapitala Fonda sastoji se od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasniku, a koji uključuje akcijski kapital, rezerve, kao i neraspoređenu dobit.

Cilj upravljanja kapitalom je da Fond zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, a vlasnicima obezbijedi prinos na kapital. Struktura kapitala Fonda sastoji se od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, ostali kapital i akumulirani dobitak.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Fonda i Banke ispituju strukturu kapitala na godišnjem nivou.

Racio ukupne zaduženosti prema kapitalu

Pokazatelji zaduženosti Fonda sa stanjem na kraju godine bili su sljedeći:

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Ukupna zaduženost	-	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.992.888	699.946
Neto zaduženost	(1.992.888)	(699.946)
Kapital	103.763.332	101.739.074
Racio ukupnog dugovanja prema kapitalu	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Zaduženost Fonda se odnosi na dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze (kredite), kojih Fond nema na dan 31.12.2023. godine.

Kategorije finansijskih instrumenata su prikazane u narednoj tabeli:

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Finansijska imovina:		
Učešće u kapitalu zavisih pravnih lica	5.143.750	4.796.028
Dugoročni finansijski plasmani	83.253.874	83.162.704
Ostala dugoročna sredstva	79.246	79.246
Kratkoročni finansijski plasmani	13.332.032	13.387.139
Kratkoročna potraživanja	6.963	10.991
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	1.992.888	699.946
Ukupno	103.808.753	102.136.054
Finansijske obaveze		
Obaveze prema dobavljačima	91.051	493.248
Ukupno	91.051	493.248

U svom redovnom poslovanju, Fond je, u različitom obimu, izložena određenim finansijskim rizicima, i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promjene kursa stranih valuta, rizik od promjene kamatnih stopa i rizik od promjene cijena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Fondu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Fonda u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim politikama Fonda.

Fond ne stupa u transakcije sa izvedenim finansijskim instrumentima (derivatima), kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi.

20. Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2023. godine Fond nema registrovanih aktivnih sudskih sporova u kojima je tužitelj ili tužena strana.

Presudom Okružnog privrednog suda u Bijeljini, a potvrđenom i presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci, odbijen je zahtjev za preuzimanje kreditnog portfolija. Presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj 56 0 Ps 028986 22 Rev od 17.1.2023. godine odbijena je uložena revizija. U toku je postupak po izjavljenoj apelaciji.

21. Poreski propisi

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Fonda mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Fondu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala.

22. Događaji nakon dana bilansiranja

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtjeva prema odredbama MRS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

23. Devizni kursevi

Srednji kursevi za devize, utvrđeni po kursu Centralne banke BiH, primijenjeni za preračun deviznih pozicija izvještaja o finansijskom položaju u konvertibilne marke, za pojedine glavne valute su bili sljedeći:

Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske a.d. Istočno Novo Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023.
godine

Bilans stanja	2023. u KM	2022. u KM
EUR	1,95583	1,95583

Odgovorno lice

